

Baronens Hälsofrämjande gårdsprojekt

Team

Eksjö kommun, Förskolan Baronen

Susanne Ringblom, Kita Björk, Jennie Svensson, Susanne Lindström

Mål

En grönare gård som utmanar till spännande lek.

Vi vill kunna ta tillvara på utemiljöns möjligheter och tillsammans med barnen genomföra praktiska åtgärder med inriktning på miniskogsträdgårdar, naturkunskap, rörelse, återhämtning i utomhusmiljö och förbättra förskolans UV-skydd.

Delmål 1

Vi vill förbättra/utveckla följande tre områden: "Bilen", Vattentillgången och Syrenbersån.

Delmål 2

- Att plantera i pallkragar (lök från Granngården) och göra en böntippie.
- Bygga ett insektshotell
- Sätta upp fågelholkar

Delmål 3

- Skapa kontakter med personer som har kunskaper och kan hjälpa oss att utveckla gården.
- Utveckla ett samarbete och föra en dialog mellan förskolans personal och fastighetsskötare.
- Skapa ett utbyte med pedagogerna på Blåsippans förskola som också är med i projektet.

Bakgrund

Vår utegård är i stort behov av förbättringar/förändringar som främjar barnens hälsa och inlärning.

Vi behöver skapa bättre mötesplatser och tillföra nya mötesplatser för barnen. Våra utemiljöer saknar idag helt eller delvis detta.

Vi får genom detta projekt, som inkluderar forskarstudier, nya kunskaper och erfarenheter om hur man bygger upp en bra och hälsofrämjande utehusmiljö för barnen.

Vad vi tidigt insåg var att vi saknar träd och buskar som ger Uv-skydd. Vi har fyra träd samt en syrenberså som bidrar med lite solskydd, men det täcker långt ifrån behovet.

Naturliga nivåskillnader som främjar barnens rörelse finns i ena änden av gården i form av en brant backe men i övrigt har vi en ganska plan gård.

Vi saknar också djurliv som maskar, gråsuggor och andra smådjur på gården.

Förändringar

Delmål 1

Vi har målat och flyttat ett lekredskap, som vi kallar "bilen", för att locka till mer lek.

Då vi har vattenförbud i Eksjö kommun valde vi att fixa vattentunnor för att samla regnvatten som barnen kan leka med och hjälpa barnen förstå vattnets kretslopp samt lära sig att ta tillvara på naturens resurser.

Vi förbättrade förutsättningarna för vår syrenberså som är det enda buskaget vi har idag, genom att vi satte kantstöd och fyllde på med jord.

Delmål 2

Vi har införskaffat pallkragar där vi har jordslagit blomlökarna och andra växter vi fått genom projektet.

Vi har även planterat rosenbönor i form av en tippi i ett försök att skapa en ny lekyta samt för att barnen får uppleva att vi kan använda bönorna till mat och till vidare plantering.

Vi har införskaffat en gammal byrålåda som vi har börjat bygga ett insektshotell i.

Vi har fått två fågelholkar som vi satt upp i träd som gränsar till förskolan då vi endast har ett högt träd som ska vara kvar på gården.

Delmål 3

Vi har varit i kontakt med vår stadsträdgårdsmästare som har varit till stor hjälp med att konkretisera våra önskemål. Hon har gjort en anläggningsplan över den miniskogsträdgård och övrig växtlighet vi vill ha på vår gård.

Vi har även träffat Blåsippans förskola som också är med i projektet för att utbyta tankar och idéer, det är viktigt att vi lär av varandra.

Vi har bjudet in driftschefen till information/ dialog om projektet då dennes enhet är ansvarig för skötsel av vår utemiljö.

Resultat

Delmål 1

Bilen

Efter att ha målat och flyttat det lekredskap vi kallar "bilen" har vi märkt en markant skillnad i barnens användning av den. Innan flytt användes den sällan och ofta på pedagogs initiativ. Efter flytten använder barnen den mer frekvent och på eget initiativ. De mätningarna vi genomfört innan och efter flytt bekräftar vad vi har sett. Det är mycket klättrande i bilen. Den kan vara svår att ta sig i och ur, speciellt för de minsta barnen och den utmanar barnens motorik och ger dem en chans att utveckla den.

Nedan ser vi en bild på bilen samt två mätningar.

Mars 2017	Soligt väder	Innan flytt av bil
Tid	Antal barn vid bilen	Vad gör de?
9.54	0	-----
10.05	0	-----
10.15	0	-----
10.25	0	-----
10.35	0	-----
10.45	0	-----
10.55	0	-----
11.05	0	-----

Augusti 2017	Sol, lite disigt	Efter flytt av bil
Tid	Antal barn vid bilen	Vad gör de?
10.00	1	Sitter, klättrar, tittar sig omkring
10.10	0	----- (en förälder sitter på bilen) -----
10.15	2	Står bredvid, ett barn tittar in i bilen och det andra gömmer sig under instrumentbrädan
10.20	4	Sitter, leker
10.30	0	-----
10.40	0	-----
10.50	1	Står utanför, håller sig i, studerar omgivningarna, går därifrån
11.00	0	-----

Vatten

2 vattentunnor är införskaffade och installerade vid två stuprör. För att få upp vattnet har vi använt en slang som vi har stoppat ner och skapat tryck i genom att antingen suga i ena änden eller genom att stoppa båda ändarna under vattenytan. Det har blivit så att vi pedagoger är med och hjälper barnen att få upp vattnet ur tunnan och barnen hämtar kärl som de ställer bredvid och som sedan fylls på. Barnen använder vattnet till att baka/laga mat, vattna, undersöka olika fenomen med mera. Själva tunnan har också blivit en liten lekplats där saker ställs upp på locket och affärslek uppstår. För att ge barnen möjlighet att utveckla den leken ställde vi även dit ett bord och några stolar. Genom att vi har tunnorna dyker det upp spontana samtal med barnen om hur vi tar tillvara på vattnet och att vi ska vara rädd om det vi har.

Syrenbersån

De skydd vi har fått hjälp av fastighetsskötare att sätta upp runt syrenbersån hjälper till att hålla kvar jorden som barnen och vi har fyllt på med. Bersån har alltid varit en populär plats att leka i och det fortsätter den att vara.

Delmål 2

I pallkragarna har de flesta av blomlökarna växt. Barnen har varit förbi med jämna mellanrum och tittat om det skett något. Sakta men säkert kunde de se skillnader och de såg att där hade det kommit upp, och där, och där. Ett barn sa "titta (pedagogs namn) här också!" när hen upptäckte att det växte i den andra pallkragen också. Barnen har visat intresse för vad som skett med det de har planterat. Då vår gård mestadels består av hårt packad jord har vi valt att förplantera växterna i pallkragar för att senare planteras ut i vår planerade miniskogsträdgård. Krasseblommorna vi sått inne planterade vi i burkar runt solskyddsstolparna för att få lite blommor på vår gård.

Rosenbönorna som vi fått av Fobo föreningen i Eksjö planterade vi till att börja med i plastpåsar i förskolans fönster för att synliggöra växtprocessen. Senare planterade vi dem som en tippi-koja på vår gård.

Delmål 3

Samarbetet med stadsträdgårdsmästaren och hennes kunskaper kring anläggning och växter har varit ovärderliga. Anläggningsplan över hur gården ska se ut är klar och vi vet hur vi ska fortsätta (se bild nedan).

Samarbetet med förskolan Blåsippan har varit inspirerande.

Dialogen med driftschefen har påbörjats.

Summering

Vårt önskemål om en grönare gård finns på pränt och en handlingsplan för arbetet är klar. Nu ska vi bara få klartecken på vem som ska göra de stora grävarbetena. Våra delmål är klara och nya tankar om fortsatta delmål finns ex bygga fler miljöer som vilda djur vill bo i. Nedan ser ni hur vi tänker att gården ska se ut.

Nästa steg

Biosfärområde Östra Vätterbranterna inbjuder oss att delta i ett kommande projekt de har kring att bevara, utveckla och stödja samhällets natur- och kulturarv. Biosfär betyder allt levande på jorden och den miljö det lever i. Vi har anmält vårt intresse då vi tror att detta kan vara ett sätt, nästa steg, att fortsätta vårt arbete kring en hållbar miljö.

Våren 2018 planeras för en uppföljning, tillsammans med forskare, av den ekosystemanalys Riksbyggen tagit fram gällande för Baronens förskola.